

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

**Про Заяву Верховної Ради України щодо визнання
російського режиму терористичним, нелегітимності
перебування російської федерації в Організації Об'єднаних
Націй і її реформування, відповіальності членів російських
політичних партій, що підтримують агресію**

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Схвалити Заяву Верховної Ради України щодо визнання російського режиму терористичним, нелегітимності перебування російської федерації в Організації Об'єднаних Націй і її реформування, відповіальності членів російських політичних партій, що підтримують агресію (додається).
2. Доручити Голові Верховної Ради України забезпечити невідкладне направлення тексту Заяви до парламентів та урядів іноземних держав.
3. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради
України

Р. СТЕФАНЧУК

м. Київ
1 грудня 2022 року
№ 2787-IX

ЗАЯВА

Верховної Ради України щодо визнання російського режиму
терористичним, нелегітимноті перебування російської
федерації в Організації Об'єднаних Націй і її реформування,
відповіальноті членів російських політичних партій, що
підтримують агресію

Наголошуєчи на тому, що Україна протистоїть збройній агресії російської федерації, розпочатій 19 лютого 2014 року, що значно посилилася з повномасштабним вторгненням 24 лютого 2022 року із застосуванням сухопутних військ, авіації, ракетних систем, методів, що порушують закони та звичай війни, що привело до знищенння українських міст та інфраструктури, масового, жорстокого, цинічного бивства мирного населення, у тому числі дітей, вимушеної переміщення більше ніж 14 мільйонів українців, вчинення близько 35 тисяч воєнних злочинів та актів, що мають ознаки геноциду Українського народу,

відзначаючи зловживання російською федерацією своїм перебуванням на правах постійного члена в Раді Безпеки ООН, на якого Статутом ООН покладена основна відповіальність за підтримання міжнародного миру і безпеки,

черговий раз констатуючи, що російська федерація своїми безпрецедентними діями порушує такі основоположні міжнародно-правові документи як Статут Організації Об'єднаних Націй, Загальна декларація прав людини, Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму, Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, Конвенція проти катувань та інших жорстоких, неподільських або таких, що приносять гідність, видів поводження і покарання, Конвенція про закони і звичаї суходільної війни, Женевська конвенція про поводження з військовополоненими, Декларація про непримітивність втручання у внутрішні справи держав, про захист їх незалежності та суверенітету 1965 року, Декларація про непримітивність інтервенції та втручання у внутрішні справи держав 1981 року, Декларація про посилення ефективності принципу утримання від погрози силою чи застосування сили у міжнародних відносинах 1987 року, Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року (Будапештський меморандум) тощо,

беручи до уваги положення резолюцій Генеральної Асамблеї ООН № 3314 "Визначення агресії" від 14 грудня 1974 року, № 68/262 "Про територіальну цілісність України" від 27 березня 2014 року, № № 71/205, 72/190, 73/263, 74/168, 75/192, 76/179 "Ситуація з правами людини в тимчасово окупованих Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (Україна)", №№ 73/194, 74/17, 75/29, 76/70 "Проблеми мілітаризації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя (Україна), а також частини Чорного та Азовського морів", № ES-11/1 "Агресія проти України" від 2 березня 2022 року, № ES-11/2 "Гуманітарні наслідки агресії проти України" від 24 березня 2022 року, № ES-11/4 "Територіальна цілісність України: захист принципів Статуту ООН" від 12 жовтня 2022 року, № ES-11/5 "Стріяння здійснення правового захисту і забезпечення відшкодування шкоди у зв'язку з агресією проти України" від 14 листопада 2022 року, за якими у черговий раз підтверджено відданість суверенітету, незалежності, єдності та територіальній цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону,

посилаючись на положення Статуту ООН щодо прав та обов'язків держав-членів, зокрема тих, які закріплені в статтях 1, 2, 6, 33, 55 та 56 щодо необхідності підтримання міжнародного миру і усунення загрози миру та придушення актів агресії, а також вирішення будь-яких спорів, що можуть призвести до порушення миру, мирним способами відповідно до положень Статуту ООН,

підkreślуючи, що дії російської федерації становлять непримітивне та зухвале порушення Статуту ООН безпрецедентних масштабів, зокрема принципу незастосування сили або погрози силою, у тому числі ядерною зброєю, проти територіальної недоторканності або політичної незалежності інших держав, принципу мирного вирішення спорів і принципу суверенної рівності держав,

звертаючи увагу, що російська федерація не виконала рішення Міжнародного суду ООН від 16 березня 2022 року припинити військову операцію проти України, розпочату 24 лютого 2022 року, а також рішення Міжнародного суду ООН від 19 квітня 2017 року щодо утримання від накладення обмежень на діяльність представницьких інституцій кримськотатарського народу, у тому числі Меджлісу кримськотатарського народу, а також щодо забезпечення доступності освіти українською мовою на тимчасово окупованих територіях України, чим вкотре продемонструвала свою зневагу до міжнародного права та до Організації Об'єднаних Націй, порушивши частину першої статті 94 Статуту ООН,

наголошуєчи на положеннях частини другої статті 2 Статуту ООН, згідно з якими використання прав і переваг держав - членів Організації Об'єднаних Націй прямо залежить від добросовісного виконання узятих ними за Статутом зобов'язань,

розділяючи приписи статей 1 та 2 Статуту ООН, що містять цілі та принципи Організації, як основоположні норми Статуту ООН, що мають безпосередньо впливати на тлумачення Статуту ООН, зокрема і передбачений ними інститут права вето постійних членів Ради Безпеки, накладаючи відповідні обмеження на постійного члена Ради Безпеки ООН,

посилаючись на пункт 12.5.2 резолюції від 28 квітня 2022 року № 2436 (2022) Парламентської асамблії Ради Європи, у якому Асамблея закликала Генеральну Асамблею Організації Об'єднаних Націй "запитати в Міжнародного суду ООН консультивативний висновок щодо можливих обмежень права вето постійних членів Ради Безпеки Організації Об'єднаних

Націй, які могли б ґрунтуватися на загальних принципах права, зокрема на принципі заборони зловживання правами та обов'язками держав-членів у рамках міжнародних організацій щодо добросовісного користування правами, що випливають із членства",

відзначаючи ухвалення резолюції від 13 жовтня 2022 року № 2463 (2022) Парламентської асамблеї Ради Європи, у якій російський правлячий режим проголошується терористичним, російської політичної партії, що поспішено ухвалювали незаконні рішення, санкціонували розв'язання агресивної війни проти України та порушення основоположних принципів міжнародного права, а також третій держави, що підтримують агресію проти України, проголошуються співвідповідальними за її наслідки, а також ставиться під сумнів відповідність російської федерації статусу постійного члена в Раді Безпеки ООН,

беручи до уваги ухвалення резолюції Парламентської асамблеї НАТО від 21 листопада 2022 року № 479 (2022), яка містить заклик до урядів і парламентів держав - членів НАТО чітко заявити про те, що російська держава за чинного режиму є терористичною,

наголошуємо, що вищі посадові особи російської федерації, уповноважені на здійснення державних функцій, своєю безпосередньою участю або опосередковано підтримуючи злочинні дії, делегітимізували політичне керівництво російської федерації, де-факто перетворивши політичні інституції держави на організований злочинний угруповання, зокрема шляхом планування, підготовки, розв'язання та ведення агресивної війни, публічними закликами до розв'язання агресивної війни, впровадженням репресивних законодавчих та підзаконних актів проти громадян російської федерації, які виступають проти війни, створенням, підготовкою та озброєнням незаконних збройних формувань - так званих "приватних військових компаній" (ПВК), участю визначені ПВК у складі збройних формувань для ведення агресивної війни, наданням згоди на найм визначеними ПВК злочинців в обмін на їх амністію, направленням всупереч чинному законодавству призовників у зону бойових дій за межами території російської федерації, придушенням громадських протестів, політичними вбивствами і репресіями проти опозиції та правозахисників,

відзначаючи ухвалення резолюції Європейського парламенту від 23 листопада 2022 року № 2896, у якій російська федерація визнається державою - спонсором тероризму та державою, що використовує засоби тероризму, та в якій міститься заклик до посилення ізоляції російської федерації, у тому числі в контексті її перебування в Раді Безпеки ООН,

враховуючи термінову резолюцію Міжпарламентського союзу "Засудження вторгнення в Україну та подальшої анексії території на захист територіальної цілісності всіх держав" і резолюцію "Парламентський імпульс для місцевого та регіонального розвитку держав з високим рівнем міжнародної міграції та для припинення всіх форм, у тому числі державних, торгівлі людьми та порушень прав людини", ухвалені в жовтні 2022 року на 145-й сесії Міжпарламентського союзу в м. Кігалі (Республіка Руанда), у яких міститься заклик критично оцінити мандати міжнародних організацій і розпочати дискусію щодо реформування Організації Об'єднаних Націй, у тому числі її основних органів: Ради Безпеки та Генеральної Асамблеї,

беручи до уваги заклики світових лідерів під час дебатів Генеральної Асамблеї ООН на високому рівні, що відбулися 20-26 вересня 2022 року, зокрема Президента України, Президента Сполучених Штатів Америки, Президента Французької Республіки, Президента Республіки Кенія, Прем'єр-міністра Японської Держави, Міністра закордонних справ Турецької Республіки, Президента Європейської Ради, щодо реформування Організації Об'єднаних Націй,

вважаючи, що повноваження держави, що вважається постійним членом Ради Безпеки ООН, накладати вето на резолюцію Ради Безпеки ООН, яка стосується підтримання міжнародного миру та безпеки за розділом VII Статуту ООН у відповідь на агресивні та протиправні дії цієї самої держави, прямо суперечить цілям і принципам Статуту ООН, фундаментальному принципу права "ніхто не судить у своїй справі", а також унеможливлює здійснення повноважень Ради Безпеки щодо "головної відповідальності за підтримання миру та безпеки", покладених на неї Статутом ООН,

нагадуючи, що російська федерація не тільки неодноразово блокувала будь-які дії Ради Безпеки ООН щодо протидії та засудження власної агресії за розділом VII Статуту ООН, а й неодноразово накладала вето на проекти резолюцій Ради Безпеки ООН за розділом VI Статуту ООН, зокрема на резолюцію № S/2022/155 від 25 лютого 2022 року на порушення частини третьої статті 27 Статуту ООН, яка прямо забороняє будь-якій стороні конфлікт, навіть державі, що вважається постійним членом Ради Безпеки ООН, накладати вето на резолюцію за розділом VI Статуту ООН,

констатуючи, що дії російської федерації спрямовані на знищення української державності та Українського народу, а також що протиправні та злочинні дії російської федерації проти інших держав - членів Організації Об'єднаних Націй абсолютно не сумісні зі статусом російської федерації як постійного члена Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, на яку на підставі статті 24 Статуту ООН покладено "головну відповідальність за підтримання міжнародного миру та безпеки",

нагадуючи, що Рада Безпеки ООН сама визнала в резолюції № 2623 від 27 лютого 2022 року, що "відсутність одностайноті серед постійних членів [...] перешкодила їй здійснити свою головну відповідальність за підтримання міжнародного миру та безпеки",

звертаючи увагу, що, крім зусиль, спрямованих на підкрів діяльності Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, та очевидної зневаги до цілей і принципів Організації, російська федерація на порушення вимог статті 4 Статуту ООН неправомірно набула членство та право постійного члена Ради Безпеки ООН замість СРСР в Організації після його розпаду,

нагадуючи, що 26 грудня 1991 року Рада Республік Верховної Ради СРСР констатувала, що "зі створенням Спільноти Незалежних Держав СРСР як держава та суб'єкт міжнародного права припиняє своє існування", і тому російська федерація не може претендувати на статус держави - правонаступниці СРСР,

звертаючи увагу, що Рішення Ради Голов Держав Співдружності Незалежних Держав від 21 грудня 1991 року щодо підтримки продовження російською федерацією членства СРСР в ООН та інших міжнародних організаціях не має переважної сили над статтею 4 Статуту ООН та у жодному разі не може змінити юридичного факту неможливості продовження членства СРСР внаслідок припинення його існування як держави та суб'єкта міжнародного права,

наголошуєчи, що за аналогічних обставин Союзна Республіка Югославія не визнавалася членом ООН на підставі резолюції Ради Безпеки ООН № 757 від 30 травня 1992 року та резолюції Генеральної Асамблей ООН № 47/1 від 22 вересня 1992 року, поки не погодилася пройти процедуру вступу за статтею 4 Статуту ООН,

відзначаючи необхідність вжити ефективних заходів щодо відновлення територіальної цілісності України та забезпечення миру на її території, а також висловлюючи занепокоєння зловживанням російською федерацією правом вето в Раді Безпеки ООН у контексті збройної агресії проти України, що, у свою чергу, унеможливлює прийняття Радою Безпеки ООН рішення про усунення загрози міжнародному миру та безпеці,

після заяву Верховна Рада України:

1. Констатує нелегітимність перебування російської федерації в ООН.

2. Висловлює підтримку докорінної реформи Організації Об'єднаних Націй, яка стосувалася б не лише збільшення кількості постійних і непостійних членів, а й обмежувала використання права вето постійними членами Ради Безпеки ООН, які своїми діями порушують зобов'язання за Статутом ООН.

3. Звертається до парламентів та урядів іноземних держав із закликом:

1) вжити негайних заходів для відсторонення російської федерації від користування правами і обов'язками, що випливали з членства Союзу Радянських Соціалістичних Республік в Організації Об'єднаних Націй;

2) підтримати докорінну реформу Організації Об'єднаних Націй, зокрема Ради Безпеки ООН, яка стосувалася б, у тому числі, права вето постійних членів Ради Безпеки;

3) співініцювати та підтримати резолюцію Генеральної Асамблей ООН про запит консультивативного висновку у Міжнародного суду ООН щодо обмежень права вето постійних членів ООН, які могли б випливати зі Статуту ООН та загальних принципів права;

4) визнати російську федерацію державою - спонсором тероризму та державою, що використовує засоби тероризму;

5) визнати політичний режим російської федерації терористичним;

6) запровадити обмежувальні заходи проти членів усіх російських політичних партій, які несуть відповідальність за та прямо уможливлюють розв'язання та ведення війни проти України;

7) активізувати та конкретизувати зусилля щодо притягнення до відповідальності винних у сконні міжнародних злочинів, у тому числі шляхом створення спеціального трибуналу для притягнення до відповідальності за злочин агресії проти України вищих посадових осіб держави-агресора;

8) долучитися до розробки та функціонування компенсаційного механізму, який забезпечив би виплату в повному розмірі компенсації за всю шкоду, завдану російською федерацією внаслідок збройної агресії проти України;

9) суттєво наростили військову, фінансову та гуманітарну допомогу Україні, необхідну для захисту цивільного населення та повного відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону.

Про Заяву Верховної Ради України щодо визнання російського режиму терористичним, нелегітимністі перебування російської федерації в Організації Об'єднаних Націй і її реформування, відповідальності членів російських політичних партій, що підтримують агресію

Постанова Верховної Ради України; Заява від 01.12.2022 № 2787-IX

Прийняття від 01.12.2022

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/2787-20>

Законодавство України
станови на 21.04.2023

чищий

2787-20

Публікації документа

- Голос України від 08.12.2022 — № 249
- Офіційний вісник України від 16.12.2022 — 2022 р., № 97, стор. 13, стаття 6014, код акта 115288/2022